

PRIPOROČILA

SVET

PRIPOROČILO SVETA

z dne 20. novembra 2008

o mobilnosti mladih prostovoljcev v Evropski uniji

(2008/C 319/03)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 149(4) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Mobilnost mladih prostovoljcev je sestavni del pravice do prostega gibanja ljudi, ki jo varuje člen 18 Pogodbe.
- (2) Skupnost lahko skladno z načelom subsidiarnosti, določenim v členu 5 Pogodbe, sprejme ukrepe za spodbujanje mobilnosti mladih prostovoljcev z okrepljenim sodelovanjem organizatorjev prostovoljnih dejavnosti. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena to priporočilo ne prekoračuje okvirov, ki so potrebni za doseganje tega cilja.
- (3) Uredba Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti ⁽¹⁾, ter povezane določbe vključujejo samo tiste prostovoljce, ki so zavarovani po nacionalni zakonodaji na področju socialne varnosti, zato lahko vprašanja v zvezi s socialno zaščito včasih odvrtaajo od vključevanja v prostovoljne dejavnosti v drugi državi članici.
- (4) Priporočilo 2001/613/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. julija 2001 o mobilnosti v Skupnosti za študente, udeležence usposabljanja, prostovoljce, učitelje in vodje usposabljanja ⁽²⁾ poziva države članice, naj v skladu z zakonodajo Skupnosti in v okviru svoje nacionalne zakonodaje sprejmejo ukrepe, ki jih štejejo za ustrezne, da zagotovijo, da se zoper prostovoljce in

njihove družine ne diskriminira kot posledici ustreznih politik socialne zaščite, kot na primer zdravstvenega varstva in socialnega varstva, kar lahko omeji njihovo mobilnost.

- (5) Priporočilo 2001/613/ES in Priporočilo 2006/961/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o transnacionalni mobilnosti v Skupnosti zaradi izobraževanja in usposabljanja: Evropska listina kakovosti za mobilnost ⁽³⁾ se izrecno nanašata na prostovoljce.
- (6) Direktiva Sveta 2004/114/ES z dne 13. decembra 2004 o pogojih za sprejem državljanov tretjih držav za namene študija, izmenjav učencev, neplačanega usposabljanja ali prostovoljnega dela ⁽⁴⁾ predvideva možnost izdaje posebnih dovoljenj za bivanje za državljane tretjih držav, ki zaprosijo za sprejem na ozemlje države članice zaradi prostovoljnega dela.
- (7) Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o skupnih ciljih za prostovoljne dejavnosti mladih z dne 15. novembra 2004 ter Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta z dne 16. novembra 2007, o uresničevanju skupnih ciljev na področju prostovoljnih dejavnosti mladih ⁽⁵⁾ določata skupne cilje za prostovoljne dejavnosti mladih, predlagata izmenjavo dobrih praks in medsebojno učenje za njuno boljše izvajanje ter pozivata države članice k razmisleku o praktičnih načinih merjenja napredka. Poleg tega druga resolucija poziva Komisijo, naj pripravi dodatne predloge za spodbujanje in priznavanje prostovoljnih dejavnosti mladih.

⁽¹⁾ UL L 149, 5.7.1971, str. 2.

⁽²⁾ UL L 215, 9.8.2001, str. 30.

⁽³⁾ UL L 394, 30.12.2006, str. 5.

⁽⁴⁾ UL L 375, 23.12.2004, str. 12.

⁽⁵⁾ UL C 241, 20.9.2008, str. 1.

(8) Evropski parlament je aprila 2008 sprejel poročilo „Vloga prispevka prostovoljstva h gospodarski in socialni koheziji“, ki je spodbudilo države članice ter regionalne in lokalne organe, naj se zavejo vrednosti prostovoljstva za spodbujanje socialne in ekonomske kohezije, ter priporočilo pospeševanje čezmejnih projektov prostovoljnega dela –

SE ZAVEDA NASLEDNJEGA:

1. V tem priporočilu so čezmejne prostovoljne dejavnosti opredeljene kot dejavnosti, namenjene vsem mladim, ki jih izvajajo prostovoljno v splošnem interesu za določen čas v točno določenem okviru in v državi, v kateri nimajo bivališča, ki so neplačane oziroma za katere se prejme simbolično plačilo in/ali se krijejo stroški. Prostovoljne dejavnosti ne bi smele neugodno vplivati na možna ali obstoječa plačana delovna mesta ali šteti kot nadomestilo zanje.
2. Prostovoljne dejavnosti so priložnost za pridobivanje bogatih izkušenj v okviru neformalnega izobraževanja in priložnostnega učenja, ki izboljšuje poklicne spretnosti in sposobnosti mladih, prispeva k njihovi zaposljivosti in občutku solidarnosti, razvija njihove socialne spretnosti, olajšuje njihovo vključevanje v družbo ter krepi dejavno državljanstvo.
3. V Evropi se izvaja veliko različnih prostovoljnih dejavnosti, ki jih organizirajo civilna družba in javni organi. Te dejavnosti bi bilo treba ohraniti in nadalje razvijati, poenostaviti pa bi bilo treba tudi sodelovanje med organizatorji takih dejavnosti.
4. Čezmejna mobilnost v Evropi je lahko pomembno orodje za spodbujanje izobraževanja, zaposlovanja ter regionalne in socialne kohezije, pripomore pa lahko tudi k boljšemu vzajemnemu razumevanju in dejavnemu udejstvovanju v družbi. To velja zlasti za mlade na trgu dela, na katerem sta vse bolj cenjeni prilagodljivost in prožnost.
5. Lokalne skupnosti, ki gostijo mlade prostovoljce, imajo veliko korist od njihovih dejavnosti, ki lahko potekajo na celi vrsti področij, kot so spodbujanje socialnega vključevanja, ohranjanje kulturne dediščine, krepitev medgeneracijske solidarnosti in varstvo okolja. Takšne dejavnosti obenem bogatijo kulturno raznolikost skupnosti gostiteljic.
6. Prostovoljne dejavnosti so prednostna naloga odprte metode usklajevanja na področju mladine, v okviru katere je bilo odkritih že veliko primerov dobre prakse. V tem okviru je Evropska prostovoljna služba (EVS), od leta 1996 ena od akcij programa EU Mladina, omogočila mladim vključitev v prostovoljno službo na številnih področjih. Sedanji program Mladi v akciji je to akcijo še okreplil.
7. Kljub tem prizadevanjem še vedno lahko obstajajo ovire za čezmejno mobilnost mladih prostovoljcev po Evropi, zato je cilj tega priporočila predvsem zagotoviti okvir za krepitev

sodelovanja držav članic, ne da bi pri tem vplivali na raznolikost njihovih nacionalnih razmer.

8. Boljše sodelovanje organizatorjev prostovoljnih dejavnosti v različnih državah in večja izmenjava informacij bi lahko spodbudili vse mlade Evropejce, ne glede na njihovo narodnost, k večjemu vključevanju v prostovoljne dejavnosti v tretjih državah.
9. Posebno pozornost bi bilo treba posvetiti mladim z manj priložnostmi, saj so prostovoljne dejavnosti še posebej dragocena možnost za mobilnost teh mladih, ki bi sicer imeli manj ali pa sploh nobene koristi od programov mobilnosti.

PRIPOROČA DRŽAVAM ČLANICAM, DA:

- A. spodbujajo mobilnost mladih prostovoljcev po Evropi s krepitevjo pogojev sodelovanja med organizatorji prostovoljnih dejavnosti v različnih državah, bodisi so to civilna družba bodisi javni organi, tako da imajo vsi mladi priložnost za prostovoljno delo v Evropi, če si to želijo;
- B. v ta namen spodbujajo razvoj naslednjih usmeritev in pri tem upoštevajo svoje nacionalne okvire in zakonodajo na področju prostovoljnih dejavnosti in svoje splošne nacionalne prednostne naloge, obstoječe možnosti na lokalni ravni ter režime javne porabe:
  1. izboljšanje poznavanja o prostovoljnih dejavnostih na svojem ozemlju in pošiljanje teh informacij Evropski komisiji, da jih razpošlje naprej;
  2. zagotavljanje lahke dostopnosti informacij o možnostih za prostovoljne dejavnosti v tujini za mlade ter za tiste, ki so dejavni pri mladinskem delu in v mladinskih organizacijah;
  3. zagotavljanje informacij vsem zadevnim akterjem o pravicah in možnostih, ki jih na evropski in nacionalni ravni zagotavljajo obstoječe določbe o čezmejnih prostovoljnih dejavnostih;
  4. spodbujanje izmenjave informacij o možnostih za prostovoljne dejavnosti v drugih državah članicah ter poenostavitve postopkov s ciljem, da se olajša mladim prostovoljcem iz posameznih držav članic sodelovanje v prostovoljnih dejavnostih v drugih državah članicah;
  5. po potrebi sprejetje prožnega pristopa k razvijanju možnosti za čezmejne prostovoljne dejavnosti v Evropi, na primer z naslednjimi ukrepi:
    - podpiranje razvoja gostiteljskih zmogljivosti za čezmejne prostovoljce,
    - podpiranje vzpostavitve točk za stik za mlade evropske prostovoljce v povezavi z nacionalnimi agencijami programa Mladi v akciji, če je to smotno,

- spodbujanje uporabe obstoječih evropskih mehanizmov, ki lahko pripomorejo k mobilnosti mladih, kot so na primer izkaznice mobilnosti,
  - spodbujanje čezmejne mobilnosti tistih, ki so dejavni pri mladinskem delu in v mladinskih organizacijah,
  - podpiranje večje obveščenosti in usposabljanja o čezmejnih prostovoljnih dejavnostih mladih za tiste, ki so dejavni pri mladinskem delu in v mladinskih organizacijah, lokalnih organih in organizacijah civilne družbe;
6. krepitev ozaveščenosti glede pomena medkulturnih kompetenc in učenja jezikov med mladimi, da bi zmanjšali ovire za njihovo čezmejno mobilnost;
  7. spodbujanje organizatorjev prostovoljnih dejavnosti, da ob upoštevanju izkušenj EVS razvijejo orodja za samocenjevanje, da bi zagotovili kakovost čezmejnih prostovoljnih dejavnosti, v katerih sodelujejo;
  8. spodbujanje organizatorjev v državah članicah, ki pošiljajo oziroma sprejemajo prostovoljce, naj sodelujejo pri dajanju zagotovil glede zaščite mladih prostovoljcev in prejemnikov storitev. Ta bi morala vsebovati zadostne informacije o prostovoljni dejavnosti, njenih organizatorjih in prostovoljcu, da bi lahko obe strani sprejeli ozaveščeno odločitev o ustreznosti zadevne dejavnosti in izpolnili morebitne pravne zahteve;
  9. dodatna preučitev ustreznih določb socialne zaščite prek ustreznih obstoječih forumov EU, da bi v celoti izkoristili vse možnosti skladno z zakonodajo EU in nacionalnimi zakonodajami;
  10. spodbujanje ustreznega priznavanja učnih rezultatov prostovoljnih dejavnosti v skladu z določbami Skupnosti

in znotraj nacionalnih sistemov ali okvirov kvalifikacij, če ti obstajajo;

11. na ravni EU spodbujanje uporabe instrumentov, ki lahko poenostavijo čezmejne prostovoljne dejavnosti z zagotavljanjem preglednosti kvalifikacij, kot so Europass, Youthpass in evropsko ogrodje kvalifikacij;
12. posvečanje posebne pozornosti mladim z manj priložnostmi, da bi se izboljšal njihov dostop do prostovoljnih dejavnosti in zlasti čezmejnih prostovoljnih dejavnosti.

PODPIRA NAMERO KOMISIJE, DA BO:

1. državam članicam nudila podporo pri omenjenih nalogah in pri tem uporabljala okvir EU za sodelovanje na področju mladine, zlasti odprto metodo usklajevanja ter program Mladi v akciji;
2. v povezavi z državami članicami spodbujala in organizirala izmenjavo informacij in izkušenj glede sodelovanja organizatorjev prostovoljnih dejavnosti v različnih državah, bodisi predstavnikov civilne družbe ali javnih organov;
3. oblikovala evropski portal za mlade prostovoljce o prostovoljnih dejavnostih, ki bo temeljil na nacionalnih portalih za mlade prostovoljce, zbirkah podatkov ali posebnih spletnih straneh, kjer te obstajajo;
4. po štirih letih od sprejetja tega priporočila poročala Svetu, da se ugotovi, ali so predlagani ukrepi učinkoviti in ali je potrebno nadaljnje ukrepanje.

V Bruslju, 20. novembra 2008